

Geen langdurigheidtoeslag maar een andere regeling

Door: Eduard Geenen, 14 mei 2015.

Langdurigheidtoeslag. Een gepaste besteding? Mijn situatie belicht.

In mijn situatie waarbij ik één maal een langdurigheidtoeslag in 2013 heb gekregen waren het alleen de extra kosten ivm ziekte, ziekenhuisopname en revalidatie in 2014 waaraan ik dit heb besteed. Voor deze extra kosten is en was geen ruimte binnen de bijzondere bijstand. Hoe zou ik het aan moeten tonen omdat de meeste extra uitgaven lijken op gewone alledaagse uitgaven maar wel extra drukten op mijn beperkte budget.

Vreemde situatie eigenlijk. Wel een dure levensreddende chemo- en bestralingsbehandeling en operatie van schatting 40.000 of 50.000 euro maar daarna zeer beperkt in de bestedingsruimte en mogelijkheden.

Drie verifieerbare aanvragen voor 120 euro totaal, werden in 2015 ook bij de bezwaarprocedure op grond van 'voorliggende voorziening' afgewezen. Daarvoor zou ik dan een extra verzekering moeten afsluiten welke niet bestaat.

De uitgaven welke ik heb gehad nav ziekte waren oa extra reiskosten (ongeveer 70 enkele reizen) openbaar vervoer van en naar Daniel den Hoed en Erasmus MC, één pedicurebehandeling, extra kosten voor aangepaste duurdere voeding, verschillende kleine hulpmiddelen en ruimzittende beddenkleding en ondergoed, slippers, goedkope instappers, extra wc reiniging, extra toiletpapier en luchtverfrisser, extra wassen beddengoed, extra beltegoed, maandverband, medicatie en middelen tegen misselijkheid, vitaminetabletten, koffiemaalmachine voor het malen van haveremout, blender voor het pureren van fruit, beiden goedkoop. Een geschat extra totaal bedrag van ongeveer 400 euro.

Juist doordat ik de autonomie had om de langdurigheidtoeslag zelf te mogen invullen ben ik niet in financiële problemen gekomen.

Mijn vakantie-uitkering heb ik na ruim een maand chemo- en bestraling (20 kilo afgevallen) gebruikt om op de Veluwe een aantal dagen aan te sterken voor de operatie. Een korte verademing. Een paar maanden na de operatie (in 2 weken tijd 20 kilo afgevallen) heb ik een week in Limburg vertoefd eveneens om weer aan te sterken. Het deed mij goed en de buikwond genas gelukkig optimaal.

In het voorgaande geen bedragen die duiden op vervanging van kapot gegaan huisraad, maar mijn inzien zeker welbesteed en ook dankbaar met deze langdurigheidtoeslag in 2013 en de laatste toeslag chronisch zieken in 2014. Voor mij was deze operatie, de eerste in mijn leven, de meest traumatische gebeurtenis die ik ooit heb meegemaakt. Die financiële ruimte van de langdurigheidtoeslag maakte het in ieder geval lichter. Net als momenteel een warmtetoeslag omdat ik het door een slechtere verteringsproces snel kouder hebt.

Minimale besteding volgens het Nibud.

Door de toeslag chronisch zieken van het CAK van 307 euro kon ik grotendeels mijn eigen bijdrage ziektekosten in 2014 betalen van 350 euro. Momenteel is de eigen

bijdrage ziektekosten dit jaar 375 euro en de toeslag van het CAK afgeschaft. Mijn eigen bijdrage heb ik nu al bereikt door snel oplopende zorgkosten. Oa het rebasen gebitsprotheses voor 360 euro en medicatie. Naast nog eigen bijdrage voor bril op sterkte van 40 euro. Daarnaast is de eigen bijdrage per 4 weken voor het CAK verhoogd van 12,95 naar 19,40. Kosten die ook bovenop het besteedbaar budget van Nibud komen. Evenzo zijn de kosten voor openbaar vervoer gestegen en de aanslag reinigingsheffing met 107 euro toegenomen. Het besteedbaar budget van het Nibud is gedateerd op 2013 en niet geïndexeerd op basis van 2015. Ik verbruik meer water voor doorspoeling en wc-papier omdat ik vaker naar het toilet moet. Door een chronische buikloop moet ik soms wel 7 keer tegenover bij normale stoelgang slecht 1 keer per dag.

Ons gesprek op donderdag 30 april j.l.

U heeft de langdurigheidtoeslag afgeschaft. U wilt niet meer zomaar bedragen weggeven waarbij niet te verifiëren valt waaraan deze zijn besteed. Hierover hebben wij het gehad nav het verstekken van inrichtingskosten of babyuitzet waarbij het geld anders besteed werd dan waarvoor bedoeld in het verleden. In vroeger tijden was de oud Hollandse norm om eerst een vak te leren, te gaan werken, daarna verloven, sparen, trouwen en pas dan kinderen te krijgen. Het nemen van eigen verantwoording hierin is door de emancipatie en invloeden van multiculturaliteit en individualisering bij veel mensen weggevaagd. Uiteraard speelt een grote rol de jarenlange verkwisting uit de ruif van de sociale voorzieningen en de onlosmakelijke verharding door marktwerking waardoor mensen meer calculerender zijn geworden.

Net als de langdurigheidtoeslag wilt u weten waaraan toekomstige bijzondere uitkeringen besteed worden. U had het erover dat u niet hoeft te bezuinigen op de langdurigheidtoeslag maar dat u wilt dat deze giften duidelijk aan de belastingbetaler te verantwoorden zijn. Tevens wilt u fraude tegengaan.

Andere regeling.

Hiervoor in de plaats wilt u een andere mogelijkheid aanbieden. Hoe deze regeling eruit komt te zien is nog niet duidelijk. Daar bent u en uw dienst nog mee bezig. Uw idee is dat mensen een aanvraag kunnen doen voor vervanging van hun versleten huisraad zoals koelkast, wasautomaat of bankstel.

Mensen kunnen een aanvraag indienen voor bijzondere bijstand. U had het over een bedrag van 120-170 euro bv voor een koelkast of wasautomaat. Daarbij denk u eerder aan een tweedehands op marktplaats. U wilde geen geld geven maar dat mensen middels een bon deze aanschaf kunnen verantwoorden.

Nochtans blijf ik op het standpunt dat afschaffing van de langdurigheidtoeslag een verslechtering is en mensen afhankelijker maken. Nuancering lijkt mij gewenst. Vandaar deze brief uitgaande van uw ideeën.

Marktplaats, tweede hands een risico.

Mij is bekend dat op marktplaats nooit door particulieren een gewaarborgde bon wordt verstrekt. Ook bij handelaren in ambulante goederen. Daarnaast wil ik opmerken dat tweedehands elektronische goederen vaker al half versleten zijn zodat mensen na verloop van tijd weer genoodzaakt zijn om een aanvraag in te dienen. Uw dienst zit er ook niet op te wachten dat mensen na een jaar, twee jaar

weer een aanvraag in komen dienen omdat de koelkast weer stuk is gegaan. Tweedehands koelkasten zijn daarentegen ook nog eens, juist door jarenlang gebruik, energievreters geworden. (1) De reden waarom mensen de koelkasten vervangen voor een energiezuinige. Hierdoor stijgt de energierekening van degene die deze tweedehands gekocht heeft. Los daarvan krijg je geen garantie bij een aanschaf op marktplaats bij een particulier of ambulante handel.

Garantie voor langdurig gebruik.

Bij een nieuwe koelkast of wasautomaat krijg je minimaal 2 jaar garantie welke verlengt kan worden. Bij zorgvuldig gebruik kun je daar zeker 9 jaar mee doen. (4) Een tweedehands schat ik in op hooguit 3 jaar met veel geluk. Mogelijk zou u kunnen overwegen dit te onderzoeken om tot een betere afweging te komen. Het lijkt mij niet zinvol dat uw dienst op langer termijn nog meer belast wordt met opeenvolgende aanvragen. Overigens wordt het bedrag hoger als om de drie jaar een aanvraag wordt ingediend. Drie tweedehands koelkasten van 120 euro kosten meer dan een goedkope, maar kwalitatief betere, nieuwe koelkast die langer dan 9 jaar meegaat. Nog los van de kosten die het de dienst kost om deze aanvragen in behandeling te nemen.

U kunt ook in overweging nemen dat mensen een keus hebben waarbij een termijn zit voor het gebruiksgoed. Voor een duurdere koelkast staat dan dat de aanvrager daar minimaal 9 jaar mee moet doen en in die periode geen aanvraag daarvoor kan indienen. Hetzelfde met ander noodzakelijke gebruiksgoederen. Voor elk aanschafbedrag per gebruiksgoeder komt dan een termijn te staan. Bijvoorbeeld een koelkast van 170 euro; 4 jaar. Een koelkast van 350 euro 9 jaar. Uiteraard blijft dit een voorbeeld. Ik verzoek u slecht dit mee te nemen ter overweging en onderzoek.

Wat is noodzakelijk?

Daarbij is mijn vraag aan u welke gebruiksgoederen noodzakelijk zijn. U had het ook over een bankstel welke ik juist niet noodzakelijk acht. Anderen zullen dit, net als u, vermoedelijk tegenspreken. Maar dit terzijde. Te denken valt aan verdere inrichtingskosten zoals vloerbedekking, bed, tafel en stoelen. Overigens kunnen deze door zorgvuldig gebruik wel meer dan 10 jaar meegaan soms, afhankelijk van de kwaliteit wel een mensenleven.

Kwaliteit is dus wel degelijk goedkoper op langer termijn. En daarbij is tweedehands weer wel een mogelijke optie in tegenstelling tot bij witgoed en elektronica.

Elektronica.

Mijn vraag is welke gebruiksgoederen nog meer komen te vallen onder de nieuwe regeling. Een mobieltje, computer, printer, tv, radio? Oven? Gas of elektrisch fornuis?

Al deze gebruiksvoorwerpen zijn in het hedendaagse leven niet meer weg te denken en normaal en noodzakelijk geworden. Al deze gebruiksvoorwerpen zijn juist door de elektronica onderhevig aan slijtage. Een tweedehands mobieltje gaat eerder stuk omdat de batterij het veelal begeeft en een nieuw batterijtje van een oud model is vaak duurder of bijna net zo duur als een nieuw mobieltje als je de verzendkosten meerekent. (2) (3)

Een mobiel abonnement is goedkoper dan een vaste verbinding via KPN. Een abonnement via een internet provider met alleen internet is weer gekoppeld aan een tv-abonnement. Dus weer duurder waardoor een enkelvoudig mobiel abonnement goedkoper is en een mobieltje een beter alternatief. Voor een computer gaat hetzelfde op. Tweedehands is eerder duurkoop op langer termijn. Na 5 jaar is de werking van de interne processor van een nieuwe computer door de software-updates zwaar belast en verouderd. Terwijl die updates weer wel noodzakelijk zijn om veilig op internet te kunnen participeren. Geplande veroudering door fabrikanten.

Wie bepaald noodzakelijkheid en hoe?

Aanvragen komen bij individueel werkende medewerkers. Deze mensen gaan op grondslag van de uitvoering bijzondere bijstand bepalen wat wel noodzakelijk is en voor wie. Het zou onjuist zijn als iedere individuele medewerker vanuit zijn of haar eigen criteria gaat bepalen of een aanvraag wel of niet wordt gehonoreerd. Worden er per noodzakelijk gebruiksgoed criteria of richtlijnen opgesteld? Wordt het een uniform en ondubbelzinnige lijst met vaste of variabele bedragen. Is deze lijst met bedragen en gebruiksgoederen openbaar? Het zou tegengesteld zijn aan uw uitgangspunten als aanvragers overgeleverd zijn aan de persoonlijke normen en waarden of sympathie van medewerkers. Hoe gaat u dit vormgeven en waarborgen?

De uitvoering van de bijstand is op basis van gelijkwaardigheid. Wilt u het transparant houden dan stel ik mij zo voor dat dit meer gaat lijken op een soort versoberde oude BRUG regeling, zoals in het verleden. Helaas werd er toen nooit gecontroleerd op doelmatigheid wat juist fraude in de hand werkte en wat deze regeling discutabel maakte. Het kon voorkomen dat jonge stellen waarvan het meisje zwanger was en de jongen werkloos inrichting- en babyuitzetkosten kregen via deze regeling. Een bedrag van meer dan een minimumloon waar iemand anders, met andere normen vanuit opvoeding meegekregen, maanden voor moest sparen. Het steekt dan juist als er een stereo en breedbeeld tv voor werd gekocht.

Aanvragen verwerken. Extra kosten?

U had het erover dat mensen een aanvraag in kunnen dienen. De aanvragen worden bekeken, behandeld en verwerkt door de medewerkers van de dienst SoZaWe. Dit worden extra kosten, alleen al voor administratieve behandeling nog los als mensen middels een gesprek persoonlijk een aanvraag indienen. U had het erover dat u zeker wilt weten of de aanvraag noodzakelijk is en juist is om fraude tegen te gaan. U dacht erover dat ook de mogelijkheid om op huisbezoek te gaan daartoe behoort. Dit kost extra tijd immers u wilt fraude tegengaan en uitgaven kunnen verantwoorden aan de belastingbetaler. Daarbij kan de situatie ontstaan dat mensen na een eventuele afwijzing in beroep gaan en hun afgewezen aanvraag middels een persoonlijk gesprek willen toelichten. Eveneens extra en kostbare tijd.

De kosten van een medewerker.

De ambtelijke inzet om de aanvraag in ontvangst te nemen, te controleren en af te wikkelen kost veel geld.

"Een ambtenaar kost ongeveer 60 k (bruto plus werkgeverslasten) bij 36 uur /1872 uur . Van totaal aantal uren is maximaal 60 procent productief te noemen wat hoog te noemen is. Dus (1872 maal 60 procent) 1123 uur zijn productieve uren . Zij heten de drager van de kosten in bedrijfseconomische termen. Dus een productie uur kost

bijna 54 euro. Hierbij komt overhead 35/40 procent. Afhankelijk van de locatie kunnen de kosten van de werkplek flink toenemen. Dus een uur kost 54 euro met 35 procent opslag is dus 72,90 . Een aanvraag kost voor de hele verwerking (binnenkomst, inboeken tot opslaan in archief) zeker een productief uur. Als de verwerkingstijd totaal al 1,5 uur wordt, komen de kosten van de ambtelijke inzet al uit op 109,35 per aanvraag."

Deze cijfer heb ik als richtlijn gekregen van een medewerker van een expertisecentrum. Waarschijnlijk heeft u hierover concretere en gespecificeerde en betere cijfers. Deze cijfers lijken mij in ieder geval redelijk aannemelijk en zijn alleen ter illustratie.

Is de extra inzet doelmatig?

Indien een aanvrager en via een persoonlijke aanvraag middels een gesprek en afgewezen wordt en de aanvrager in beroep gaat wegen de totale kosten hiervoor niet op tegen de baten. Het enige wat dan is bereik is dat u kunt verantwoorden dat er niet gefraudeerd is. Uiteraard terecht maar doelmatig? Daarbij is de vraag of een eventueel en extra huisbezoek dit nog effectiever maakt.

Misschien is het een overweging waard om een onderzoek te doen naar het besteedgedrag van aanvragers van langdurigheidtoeslag uit voorgaande jaren en de bevindingen van de Erasmus universiteit ernaast te leggen. Dit om tot een betere afweging te komen om tot een andere wijze van beoordelen en honorering van aanvragen te komen. Het lijkt er anders op dat de ambtelijke kosten de kosten van bijstand overstijgen. Wat vermoedelijk ook niet uw bedoeling is. Als naast deze extra aanvragen de aanvrager ook nog eens in beroep gaan bij een afwijzing is dat een nog grotere belasting van de ambtelijke uitvoering. Het zal daarentegen vreemd zijn als dit de goedkeuring heeft van de belastingbetaler.

Kosten voor onderzoek, fraude en vervolging.

Ongeveer 10 jaar geleden bestond de afdeling fraude uit ongeveer 15 medewerkers. De sociaal rechercheurs probeerden fraude op te sporen, te onderzoeken en te vervolgen. Meestal draaide het erop uit dat de kosten te hoog waren om iemand bewijslast te verkrijgen en te kunnen vervolgen. De tactiek die gevolgd werd was om verdachten van bijstandsfraude, meestal structureel zwart werken naast uitkering, middels een insinuerend gesprek te bewegen om een wit contract te verkrijgen.

Vaak lukt dit maar meestal ook niet. Voor een opdracht moest uit de schaarse middelen van uurbesteding een keuze gemaakt worden. Meer dat een week werken aan een vermoedelijke fraudezaak was te kostbaar zodat deze zwaardere gevallen van moeilijk te bewijzen fraude bleven liggen of op de lange baan moesten worden geschoven. Deze informatie heb ik uit gesprekken met een sociaal rechercheur omdat ik toen zelf meemaakte dat er uitkerings'gerechtigden' waren die jarenlang met grote vermoedens fraudeerde en dit vaker nooit dan wel werd aangemeld door klantmanagers. Maatregelen werden vaker niet dan wel genomen om bovenstaande redenen.

Wie zijn de fraudeurs?

Fraude loont. Zeker de fraude die kien, doortrapt en uitgekookt is. Gelukkig een kleine groep maar juist weer wel diegenen die jarenlang profiteren van hun goed doordachte obscure praktijken. Ook toen richtte de sociale recherche zich eerder op de kleine vissen. Men moest productie leveren en targets halen. Om het zo te stellen; de belastingbetaler moest tevreden gesteld worden. Lange termijn fraudebestrijding kost veel geld en het resultaat weeg vaak niet op tegen de baat. Een bottleneck.

De meeste gewone bijstandgerechtigden zijn nooit in staat om op deze wijze te frauderen. Hooguit een enkeling. Daar zijn de meesten te normatief voor en hebben niet de juiste instelling laat staan intelligentie. Het ontbreekt ze aan het 'juiste' steunnetwerk hiervoor want anders begint niemand eraan in zijn eentje. Vaak zijn de grote fraudeurs intelligent en gesteund door familie, cultuurgeliefden of vriendenkring die geen positieve binding (meer) hebben met de Nederlandse samenleving. Uiteraard ook Hollandse stadsgeliefden. En de zogenaamde fraude die soms door de kleine 'fraudeur' wordt gepleegd is eerder lachwekkend dan serieus te noemen. Meestal zoals blijkt uit onderzoek eerder stupide vergissingen welke proportioneel wordt opgeblazen. Daarnaast beunhazenrijtjes voor een paar tientjes extra voor een klusje of schoonmaakadresje. De zelf verkregen boter bij de vis.

Participatie uitstekend. Boter bij de vis?

Zoals ik u bij het boek 'Schaarste' een begeleidend kaartje gaf gericht aan u, met de boodschap geënt op uw eigen woorden uit een krantenartikel van het AD, "Je kunt mensen een hengel geven, je moet mensen ook leren om te vissen. Maar als de vijver leeg is, moet je toch eerst vis uitzetten. Het grootste motief om te gaan vissen, is niet het vissen zelf maar de boter bij de vis." Participatie zonder toekomstperspectief is gedoemd om te mislukken. Mensen gaan ergens voor niet omdat ze verplicht zijn maar omdat het iets oplevert in de toekomst, de boter bij de vis. Mensen gaan dan zelf hun eigen boter bij de vis creëren zoals weedeelt of nuluren contractjes om 'ingedekt' zwart te kunnen werken.

Dat toekomstperspectief ontbreekt mijn inzien in uw beleid waarbij u niet wil zorgen voor transparante en duidelijke mogelijkheden. U zei wel dat die mogelijkheden bestaan maar waar deze mogelijkheden beschreven zijn, ik kan ze niet vinden. Uiteraard vind ik uw acties zoals convenanten en samenwerkingscontracten met het bedrijfsleven om stage-en werkplekken te creëren uitstekend. Wat ook een vorm van boter bij de vis is; toekomstperspectief. En die boter bij de vis kan daarnaast ook bestaan uit een verstrekking van reiskosten en onkostenvergoeding, cursussen of gepaste korte opleidingen.

Nuancering in de bijstandregels.

In een ver verleden waren er verschillende wetsuitvoeringen welke onder sociale zaken vielen. De wet werkloosheidsvoorzieningen (WWV) en de wet bijstand (WB). Beiden hadden een andere optiek en uitgangspunt. Tegelijkertijd was er een duidelijk onderscheid.

Onder de bijstandswet vielen de mensen welke sociaal en fysiek nauwelijks en mogelijk nooit meer werkzaam konden zijn. Een soort verkapte en uitgekleden WAO. Onder de werkloosheidsvoorziening WWV de mensen die wel weer aan de slag konden maar tijdelijk niet in hun eerste levensvoorziening konden voorzien. Dit

onderscheid maakte dat medewerkers bij de uitvoering een duidelijk standpunt konden innemen naar aanvragers. Uiteraard op basis van die verschillende wetgevingen. Daarnaast had de dienst maatschappelijk medewerkers in dienst die vanuit de optiek van SoZaWe mensen begeleiden. Vaak de mensen met langdurig bijstand. Misschien is het een overweging waard om momenteel in de uitvoeren meer nuance aan te brengen op basis hiervan.

Totaal anders doen maar geen sinterklaas willen spelen?

In plaats van de langdurigheidtoeslag wilt u mensen de mogelijkheid geven om een aanvraag te doen. De aanvraag wordt uiteraard bekeken op noodzakelijkheid. Een onderscheid tussen huisraad, witgoed en elektronische gebruiksgoederen lijkt mij wenselijk.

Mensen krijgen hun kosten vergoed tegenover een bon op hun eigen naam van een winkel waarbij garantie wordt gegeven. Voorwaarde is daarbij dat de aanschaf op dat moment de meest redelijke in prijs is. Uiteraard niet de goedkoopste. Goedkoop is veelal duurkoop. Dat heb ik ook trachten te onderbouwen in mijn voortgaande betoog.

Ik verzoek u hierbij om reële basisbedragen voor elk noodzakelijk te vervangen gebruiksgoed te hanteren. Deze basisbedragen worden uit onderzoek opgesteld. Willen mensen een duurdere, prima, dan moeten ze daar zelf voor sparen en het bedrag zelf aanvullen. Of zij hebben op langer termijn geen recht om een aanvraag gehonoreerd te krijgen zoals het voorbeeld met een koelkast voor 3 jaar of voor 9 jaar.

U geeft mensen dan ook nog een keuze. Voor reële basisbedragen kunt u op bv kieskeurig.nl of andere websites genoeg informatie vinden. Er zullen vast medewerkers bij uw dienst zijn die vanuit deze gedachte een goede afweging kunnen maken tussen kwaliteit en kosten en baten op langer termijn. Mocht u deze mogelijkheid niet hebben dan bied ik u mijn diensten met plezier aan.

Alternatief langdurigheidtoeslag mogelijkheid 1. Gemotiveerd en één keer per jaar een aanvraag verwerken. Achteraf uitkeren.

Om de besteding voor een langdurigheidtoeslag transparanter te maken zou u ook kunnen overwegen om mensen die daarvoor in aanmerking komen volgens de oude regeling na vijf jaar, een aanvraagformulier aan te laten vragen. Op dit aanvraagformulier kunnen mensen achteraf, dus aan het eind van het jaar opgeven welke gebruiksgoederen de desbetreffende heeft moeten vervangen en welke bedragen zij daarvoor hebben moeten uitgeven. Zij hebben dan wel via een lening of door besparing zelf het bedrag voorgesloten of moeten voorschieten. Uiteraard een extra belasting op hun budget.

Mensen worden hierdoor min of meer gedwongen om vooral niet ondoordacht een besteding te doen. Ze weten ook nog niet of ze het bedrag geheel of gedeeltelijk vergoed krijgen. Schaften mensen een te duur product aan dan is dat hun verantwoording. Dit ligt aan de beoordeling op grond van noodzakelijkheid. Uiteraard moet de informatie vanuit SoZaWe daarover duidelijk en niet dubbelzinnig zijn anders komen mensen daardoor in de schulden. Ook moet de maximale hoogte van het bedrag duidelijk zijn.

Doordat er maar één keer per jaar een aanvraag kan worden gedaan in plaats van meerdere keren als er een gebruiksgoed vervangen moet worden bespaar dit kosten voor de ambtelijke uitvoering. Het is helder en duidelijk. Ook kan dan in het dossier gekeken worden wat in voorgaande jaren is uitgekeerd en of het doelmatig is. Als iemand na twee jaar weer een aanvraag voor hetzelfde te vervangen gebruiksgoed aanvraagt lijkt controle of afwijzing duidelijk op zijn plaats.

Aanvragers moeten daarbij een bon op eigen naam en op eigen adres bijvoegen van een gerenommeerde en geregistreerde winkel alwaar het gebruiksgoed is aangeschaft. Indien dit bedrag of deze bedragen redelijk, noodzakelijk en aannemelijk zijn te noemen worden dit bedrag of deze bedragen als gift uitgekeerd. Daarnaast kunnen huisbezoeken als steekproef worden genomen om de juistheid van de opgegeven uitgaven te controleren.

Hierdoor is fraude uiteraard niet te voorkomen maar om in uw beeldspraak te blijven, er zijn stoplichten, en ook nog een enkele flitspaal. Verantwoording naar de belastingbetaler lijkt mij duidelijk en overtuigend.

Alternatief langdurigheidtoeslag mogelijkheid 2. Motiveren en per moment bekijken.

Mensen moeten middels een toelichting motiveren waarom ze deze aanschaf nodig hebben en waarom ze deze aanschaf het beste vinden. Hierdoor daagt u mensen uit om na te denken over hun aanvraag en vooral te motiveren. Mensen die een aanvraag doen krijgen mits de aanvraag uiteraard gepast en noodzakelijk is zo-wiezo het basisbedrag zodat mensen direct een kapot gebruiksgoed kunnen vervangen.

Een maand of langer zonder koelkast, wasautomaat of fornuis lijkt mij niet wenselijk en gepast. Het zou toch vreemd zijn dat in 'asiel'zoekerscentra wel de miele's klaarstaan en voor eigen bevolking een eenvoudige wasautomaat niet. Daarnaast houdt uw dienst achteraf controles of steekproeven om na te gaan of mensen de gift uit de bijzondere bijstand daarvoor hebben gebruikt waarvoor bedoeld. Heeft iemand een aanvraag met een bon ingestuurd maar daarvoor niet het geld besteed dan wordt het bedrag teruggevorderd en volgt een gepaste maatregel.

In ons gesprek heeft u gezegd fraude te willen tegengaan. Zoals ik opmerkte is een bon alleen net zo oncontroleerbaar als de verstrekking van een langdurigheidtoeslag. En zoals u opmerkte kunt u wel stoplichten plaatsen maar geen flitspalen op het gehele traject.

Door deze manier kunt u de uitgaven verantwoorden naar de belastingbetaler en tevens geeft u mensen in de bijstand zelf nog enigszins de ruimte. Vertrouwen is een groot goed. Uit onderzoek is gebleken dat de meeste bijstandsgerechtigden te goede trouw handelen zoals u kunt opmaken uit het onderzoek van Erasmus.(5)

Alternatief langdurigheidtoeslag mogelijkheid 3. Update oude regeling.

De meest eenvoudige manier had kunnen zijn dat u had aangekondigd dat er een andere regeling zou komen voor de langdurigheidtoeslag. Een ander en uitvoeriger aanvraagformulier had kunnen volstaan. Mensen die in aanmerking zouden komen voor deze toeslag moeten dan invullen waarvoor zij deze toeslag gaan besteden.

Simpelweg een duidelijk doch krachtig kader weergeven waarvoor deze langdurigheidtoeslag bedoeld is met de nodige 'indien u niet voldoet etc' opmerkingen en dat er eventueel middels huisbezoek controle zou kunnen plaatsvinden zou bij de meeste mensen al voldoende zijn geweest om de aanvraag correct en zonder omhaal in te vullen. U wist dan waaraan de langdurigheidtoeslag zou worden besteed. Deze 'nieuwe' regeling was dan gebaseerd op grond van vertrouwen en mogelijke controle. Aanvragers hadden niet meer automatisch een langdurigheidtoeslag gehad, ze waren dan ook gedwongen om na te denken over de juiste besteding hiervan en waren afhankelijk van toekenning.

Op basis hiervan had u al een beter inzicht gehad en had u eventueel kunnen overwegen om de toeslag alsnog op andere wijze te verstrekken, aan te passen, te verkleinen of zo te laten. Een aantal steekproeven had dan kunnen volstaan om één en ander duidelijker te krijgen of mensen ook daadwerkelijk de toeslag hadden besteed waarvoor bedoeld. Indien mensen het formulier niet correct hadden ingevuld of volgens de richtlijn waarvoor de toeslag bedoeld was, had u hierop toekenninguitsluiting kunnen baseren.

Uiteraard zullen er mensen zijn die de toeslag voor andere doeleinden hadden gebruikt. Waaraan valt te denken? Een nieuwe iphone of een grootbeeld tv zit er niet in. Te duur. Besteding luxe genotwaren? Een patatje, biertje of kopje koffie? Voor 300 euro kun je hooguit elke weekend maar 6 euro extra uitgeven. Die mensen zullen er ook zijn maar ik vermoed maar enkelen, als ze er al zijn. Los van de kosten van deze marginale 'verspilling' had u hiermee wel een degelijker overzicht gehad om te kunnen verantwoorden naar de belastingbetaler.

Om bij ons voorbeeld te blijven van de verstrekte kosten voor een babyuitzet wat we beiden afkeuren. Er waren mensen die daarvoor een grootbeeld tv en stereo kochten. Uiteraard daar was de uitkering niet voor bedoeld. Maar wel doordacht. De kans om op korte termijn zo'n geldbedrag te krijgen en zo'n aanschaf te kunnen doen is erg klein en een babyuitzet bestaat uit meerdere kleinere artikelen die los van elkaar met de tijd gekocht en verzamelt kunnen worden. Soms gratis of bijna voor niets of tweedehands. Als mensen ineens 300 euro krijgen gaan ze deze niet verspillen maar juist besteden aan grotere en duurzamere artikelen ter vervanging of reserveren voor vervanging.

Het is nog steeds mogelijk om alsnog op deze manier de oude regeling te hanteren. Die keuze is aan u, uiteraard.

Verwijzingen.

(1) <http://www.milieucentraal.nl/energie-besparen/apparaten-en-verlichting/huishoudelijke-apparaten/koelkasten-en-vriezers/>

(2) <http://www.pdashop.nl/product/533075/accu-voor-samsung-e1270.html>

(3) <http://computertotaal.nl/apple/waarom-je-iphone-na-verloop-van-tijd-traag-wordt-63464>

(4) <http://www.kieskeurig.nl/koelkast/product/1151487-pelgrim-pkk085wit/prijzen>

(5) <http://www.vng.nl/onderwerpenindex/sociale-zaken/nieuws/gemeenten-herkennen-zich-niet-in-cijfers-bijstandsfraude>

(6) <http://www.gelderlander.nl/algemeen/economie/steden-willen-gratis-geld-voor-bijstandsgerechtigden-1.4855821>